

การจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย

The Story Activity Provision to Promote the Safety Understanding on Road for Young Children

อัญชนา ธนะกุล* และ ชลาธิป สมาหิโต**

Anshana Thanakool and Chalutip Samahito

* สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนดาราคาม กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมนิทาน จำนวน 24 แผน แบบทดสอบความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 12 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงทางสถิติด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมนิทานมีคะแนนทดสอบความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง เด็กปฐมวัยมีความเข้าใจวิธีการข้ามถนน ข้ามสะพานลอย ปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรได้ถูกต้อง บอกวิธีใช้หมวกกันน็อกที่ถูกต้อง และบอกวิธีคาดเข็มขัดนิรภัยที่ถูกต้อง

คำสำคัญ: นิทาน ความปลอดภัย เด็กปฐมวัย

Abstract

The purpose of this study was to study the story activity provision to promote the safety on road of young children. Subjects used in this study consisted of 20 male and female preschool children ranging in the age between 3 and 4 years old which were studying in kindergarten level 1 in the first semester, academic year 2016 from Darakam school, Bangkok province. The instruments were twenty-four lesson plans of story activities and the test of the safety on road of young children. The obtained data was analyzed

by mean, standard deviation. The descriptive data was analyzed by content analysis.

The result of this study showed that the preschool children who participated in the story activity provision on the safety on road had higher posttest scores than pretest scores.

Keywords: Story, Safety, Young Children

ความสำคัญของปัญหา

ในแต่ละปีประเทศไทยต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคล และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุทางถนน และการจราจรเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงฤดูเทศกาลวันสำคัญต่างๆ ประเทศไทยมีสถิติผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนสูงเป็นอันดับต้นๆ ของโลก รัฐบาลจึงได้กำหนดให้ “ความปลอดภัยทางถนน” เป็นวาระแห่งชาติในทุกภาคส่วน เพื่อลดการสูญเสียและเกิดอุบัติเหตุทางถนนลดลงให้ได้มากที่สุด (Department of Disaster Prevention and Mitigation, Minister of Interior, 2015) เนื่องจากทุกวันนี้ความเจริญได้เข้าไปมีบทบาทในทุกสถานที่ คือการเดินทางที่สะดวกสบายมากขึ้น แต่สิ่งที่ตามมานั้นคือ ความสูญเสียบนท้องถนน อันเกิดจากความประมาทของผู้ขับขี่ ละเลยไม่ใส่ใจทั้งตนเองและบุคคลที่ร่วมเดินทาง ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร สภาพรถที่ไม่มีความพร้อมในการใช้งาน ถนนที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่คาดเข็มขัดเวลาขับรถยนต์ ไม่สวมหมวกกันน็อกเวลาขับรถจักรยานยนต์ นั่งเกินจำนวน ขี่ขี่โดยใช้ความเร็ว ไม่มีความรู้เบื้องต้นแก่ผู้ขับขี่ รวมทั้งผู้ใช้ถนนโดยการสัญจรเดินไปมาในระยะทางใกล้ๆ โดยไม่ระมัดระวัง ข้ามถนนไม่ตรงทางม้าลาย ไม่กดสัญญาณไฟ หรือไม่รอสัญญาณไฟจราจรก่อนเดินข้ามถนน ไม่ใช้สะพานลอย ไม่เดินบนทางเท้า ความสะดวกสบายเหล่านั้นก่อให้เกิดอุบัติเหตุ อยู่เป็นประจำ ส่งผลก่อให้เกิดการสูญเสียหลาย ๆ ด้าน เช่น สูญเสียทรัพย์สิน สูญเสียทั้งร่างกายและจิตใจ สูญเสียอวัยวะหรือการทำงานผิดปกติ

ของร่างกาย สูญเสียเวลา ล้วนแล้วแต่เกิดจากความ สะดวกสบายของคนเรา

ความเจริญนั้นไม่เพียงมาจากเทคโนโลยีอำนวยความสะดวกต่างๆ เข้ามาสู่คนเรา อันตรายที่เกิดบนท้องถนนก็มาพร้อมกับความเจริญสู่การใช้ชีวิตประจำวันโดยการเดินทาง ทั้งทางยานพาหนะหรือทางเท้าอันตรายนั่นจึงเป็นปัญหาจากอุบัติเหตุทางถนน ผู้ใช้รถใช้ถนนไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของตัวเองและคนรอบข้างเป็นหลัก คนเราส่วนใหญ่คำนึงเพียงเพื่อความสะดวกสบาย ความรวดเร็วทันใจ ที่เกิดจากความมั่งคั่ง การเดินทางของคนเราทุกวันนี้มีความจำเป็นในการใช้ยานพาหนะบนท้องถนนประเภทต่างๆ ได้แก่ จักรยานยนต์ที่มีความคล่องตัวมากที่สุดทั้งผู้ขับและผู้ขึ้นต้องสวมหมวกกันน็อค รถมอเตอร์ไซด์ทั้งผู้ขับและผู้ร่วมเดินทางต้องคาดเข็มขัดนิรภัยเสมอ ความปลอดภัยทางถนนนั้น จึงเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างตรงจุด สร้างความเข้าใจ ปลุกฝังให้เกิดเป็นนิสัยที่คำนึงถึงความปลอดภัยทางถนน ตั้งแต่เด็กวัยปฐมวัยจนถึงวัยผู้ใหญ่ เพื่อนำไปปรับใช้ในเหตุการณ์ชีวิตประจำวันได้ และรอบคอบมากยิ่งขึ้น

จากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการเดินทางมาโรงเรียนของเด็กอนุบาล โรงเรียนดาราคาม กรุงเทพฯ พบว่า เด็กอนุบาลส่วนใหญ่เดินทางมากับผู้ปกครองโดยใช้รถจักรยานยนต์ เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่รถจักรยานยนต์รับจ้าง มีบางส่วนเดินทางด้วยเท้าเนื่องจากบ้านของเด็กอยู่ไม่ไกลจากโรงเรียน ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูประจำชั้นอนุบาล1 โรงเรียนดาราคาม กรุงเทพมหานคร พบว่า ระหว่างการเดินทางเด็กไม่ใส่ใจในเรื่องความปลอดภัยทางถนนเท่าที่ควร เด็กที่เดินทางมากับผู้ปกครองที่ขี่รถจักรยานยนต์ไม่ได้สวมหมวกกันน็อคป้องกันการกระแทก หรือได้รับบาดเจ็บหากได้รับอุบัติเหตุขณะนั่งรถจักรยานยนต์ ไม่คาดเข็มขัดนิรภัยขณะนั่งรถยนต์ ในบางครั้งเด็กกระโดดในรถยนต์ เด็กไม่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ถนนอย่างถูกต้อง ส่วนใหญ่แล้วจะข้ามถนนโดยไม่ใช้สะพานลอยหรือทางม้าลาย บางคนข้ามถนนในจุดที่ไม่มีทั้งสะพานลอยและทางม้าลาย อาศัยจังหวะรถที่วิ่งแล้วเด็กข้ามถนนกับผู้ปกครอง พฤติกรรมเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าเกิดจากการยึดความสะดวกสบายจนลืมนึกถึงความปลอดภัยของตนเองและเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีความเข้าใจที่ผิดๆ ว่า ไม่ต้องใช้สะพานลอยก็ข้ามถนนได้ ไม่ต้องสวมหมวกกันน็อค ไม่ต้องคาดเข็มขัดนิรภัยก็ไปถึงที่หมายได้ ไม่ต้องรอสัญญาณไฟรถทั้งช่วงที่ข้ามถนนได้ เป็นต้น จะส่งผลให้เด็กนั้นมีความเสี่ยงต่อการได้รับอุบัติเหตุสูง รวมทั้งมีผลต่อการดำเนินชีวิตของเด็กในอนาคต

การจัดกิจกรรมนิทานถือว่าเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิธีหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมทักษะและความสามารถต่างๆ ให้กับเด็กปฐมวัย เช่น ความสามารถในการจับใจความ (Boonrintara, 2009) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Inkrungkao, 2007) การจัดกิจกรรมนิทานเป็นสิ่งที่เด็กเข้าถึงได้ง่าย และชื่นชอบ มีความสนุก เพลิดเพลิน การเรียนรู้ผ่านตัวละครเด็ก เป็นแบบอย่างให้กับเด็ก จากตัวละครที่มีลักษณะนิสัยต่างๆ ผ่านเรื่องราวต่างๆจากนิทานสร้างความเข้าใจในเนื้อหาผ่านกิจกรรมนิทาน ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์จากนิทาน พัฒนาความคิดสร้างสรรค์จินตนาการให้กับเด็ก ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้ นิทานไม่ใช่เรื่องราวที่เด็กจะนั่งฟังได้อย่างเดียว หากเมื่อครูเปิดโอกาสให้กับเด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่า มีอุปกรณ์อื่นๆ มาเพิ่มเติมนั้นจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ฝังแน่น

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากนิทานเป็นที่ชื่นชอบสำหรับเด็กๆ เพลิดเพลิน น่าติดตาม สร้างประสบการณ์จากจินตนาการให้กับเด็ก และยังทำให้เด็กเข้าใจเนื้อหาความปลอดภัยทางถนน (Tuntipalacheewa, 1998) ผู้วิจัยได้คัดเลือกนิทาน และแต่งนิทานขึ้นเองโดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องเกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์กับตัวเด็กปฐมวัยเอง พ่อแม่ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยสามารถนำแนวทางการจัดกิจกรรมนิทานไปพัฒนาเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัยในระดับที่สูงขึ้น เป็นแนวทางให้กับผู้ปกครอง และครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยสามารถนำการจัดกิจกรรมนิทานไปจัด เพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัยและการสร้างประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างปลอดภัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรที่วิจัยเป็น กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี ที่กำลัง

ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559
โรงเรียนดาราคาม กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรจัดกระทำ คือ การจัดกิจกรรมนิทาน

ตัวแปรตาม คือ ความเข้าใจความปลอดภัยทาง
ถนนสำหรับเด็กปฐมวัย

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปี
การศึกษา 2559 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 8
สัปดาห์ ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2559 – เดือนมกราคม 2560

นิยามศัพท์

กิจกรรมนิทาน หมายถึง ประสบการณ์ที่เด็กได้รับ
จากการเล่านิทานที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความปลอดภัย
ทางถนน โดยมีนิทานที่ผู้ศึกษาแต่งเองจำนวน 7 เรื่อง มี
ความยาว 1 หน้า มี ตัวละครเป็นคน และสัตว์เรื่องละ 2-
4 ตัว ดำเนินเรื่องราว และเป็นนิทานที่แต่งโดยผู้อื่น 1 เรื่อง
มีความเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 3-5 ปี โดยมี
ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นนำ ครูนำเข้าสู่กิจกรรมโดย การร้องเพลง หรือ
การสนทนา หรือ การท่องคำคล้องจอง หรือ ปริศนาคำทาย
ที่ถามคำถามเกี่ยวกับการเดินทาง การจราจร การข้ามถนน

ขั้นสอน วันที่ 1 ของสัปดาห์ครูเล่านิทานโดยใช้
หนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการความปลอดภัยทาง
ถนน ในที่นี้เนื้อหาของนิทานจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการข้าม
ถนนโดยใช้สะพานลอย หรือ ทางม้าลาย การรอสัญญาณไฟ
ก่อนข้ามถนน การป้องกันตนเองระหว่างนั่งรถจักรยานยนต์
และรถยนต์ แล้วสนทนาทบทวน เกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน

วันที่ 2 กิจกรรมสร้างสรรค์จากนิทานโดยใช้เนื้อหา
ในนิทานสร้างผลงาน ได้แก่ สร้างหมวกกันน็อคจำลอง
เติมสีสันหมวกกันน็อค สร้างสัญญาณไฟจราจรจำลอง
ทางม้าลายจำลอง การปั้นเรื่องราวเกี่ยวกับความปลอดภัย
ทางถนน การวาดภาพเกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนน

วันที่ 3 กิจกรรมการส่งเสริมความเข้าใจ เรียนรู้
เกี่ยวกับการขับขี่ยานยนต์ รถยนต์ การใส่หมวก
กันน็อค การคาดเข็มขัดนิรภัย การข้ามถนนโดยใช้
สะพานลอย ทางม้าลาย การปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร
หรือ เคลื่อนไหวตามสัญญาณไฟจราจร หรือแสดงบทบาท
สมมติ หรืออภิปราย หรือปฏิบัติกิจกรรมจากนิทาน

ขั้นสรุป ครูและเด็กร่วมสรุป ทบทวนแสดง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทานให้เด็กมีความเข้าใจความ
ปลอดภัยทางถนน รวมทั้งจัดแสดงผลงานจากกิจกรรม
สร้างสรรค์

ความเข้าใจความปลอดภัยทางถนน หมายถึง
ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการเข้าใจ โดยการบอก
หรือตอบคำถามเกี่ยวกับวิธีป้องกันไม่ให้ผู้ขับขี่ได้รับ
บาดเจ็บหรือเกิดอุบัติเหตุจากการเดินทางด้วยยานพาหนะ
ชนิดต่างๆ หรือการเดินทางเท้า ประกอบด้วย ความเข้าใจใน
เรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

การข้ามถนน หมายถึง ความสามารถของเด็ก
ปฐมวัยในการบอกความสำคัญของสะพานลอย ทางม้าลาย
และสัญญาณไฟจราจร บอกวิธีการใช้สะพานลอย ทางม้าลาย
สัญญาณไฟจราจรที่ถูกต้อง

การปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร หมายถึง
ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการบอกความหมาย
ความสำคัญของสัญญาณไฟจราจร และบอกวิธีปฏิบัติตาม
สัญญาณไฟจราจรที่ถูกต้อง

การสวมหมวกกันน็อค หมายถึง ความสามารถ
ของเด็กปฐมวัยในการบอกความสำคัญของการสวมหมวก
กันน็อค วิธีการสวมหมวกกันน็อคที่ถูกต้อง

การคาดเข็มขัดนิรภัย หมายถึง ความสามารถของ
เด็กปฐมวัยในการบอกความสำคัญของการคาดเข็มขัด
นิรภัยและสามารถบอกวิธีการคาดเข็มขัดนิรภัยได้ถูกต้อง
เมื่อนั่งรถยนต์

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชายและเด็กหญิงที่มีอายุ
ระหว่าง 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนดาราคาม
กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมนิทาน มีทั้งหมด 24 แผน
2. แบบทดสอบความเข้าใจความปลอดภัยทาง
ถนนสำหรับเด็กปฐมวัย มีทั้งหมด 12 ข้อ

การดำเนินการสร้างแบบทดสอบ

1. ศึกษาคู่มือ ตำรา เอกสาร วิดีทัศน์และงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางถนน

2. ศึกษาการวัดและประเมินผลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3. ศึกษารูปแบบ และตัวอย่างแบบทดสอบที่หลากหลายเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบทดสอบให้เหมาะสมกับวัย จากเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ

4. นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาสร้างแบบทดสอบความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 12 ข้อโดยให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน คะแนนรวมทั้งสิ้น 12 คะแนน โดยใช้ภาพประกอบการทำแบบทดสอบจากวิดีโอ (www.youtube.com/watch?v= eTeBJxkm6BU) และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม

5. ทดสอบและประเมินความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนทดลอง (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 12 ข้อ

6. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายโดยการจัดกิจกรรมนิทาน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 24 แผน โดยจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ คือวันที่ 1 วันที่ 2 และวันที่ 3 ของสัปดาห์ ในช่วงเวลา 09.00 – 09.30 น.

7. ทดสอบและประเมินความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย หลังทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 12 ข้อ

8. นำคะแนนที่กลุ่มเป้าหมายได้จากการทำแบบทดสอบและประเมินความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย ทั้งก่อนทดลอง และหลังทดลอง มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ

1. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ทดสอบกลุ่มเป้าหมาย ก่อนและหลังทดลองมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

2. ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแบบทดสอบความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย ทั้งก่อนทดลอง และหลังทดลอง ของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ สถิติค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการทดลอง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมนิทาน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย สรุปผลการวิจัยและข้อวิจารณ์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมนิทาน

ตารางที่ 1 คะแนนความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมนิทานและผลต่างของคะแนนเป็นรายบุคคล

(N = 20)

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนทดลอง (Pretest)	คะแนนหลังทดลอง (Posttest)	คะแนนผลต่าง (D)	คะแนนผลต่างกำลังสอง (D ²)
1	4	10	6	36
2	6	12	6	36
3	4	11	8	64
4	5	11	6	36
5	3	12	9	81
6	4	11	8	64
7	4	11	8	64
8	3	11	8	64
9	5	11	6	36
10	5	12	7	49
11	6	12	6	36
12	2	11	9	81
13	5	11	6	36

ตารางที่ 1 (ต่อ)

(N = 20)

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนทดลอง (Pretest)	คะแนนหลังทดลอง (Posttest)	คะแนนผลต่าง (D)	คะแนนผลต่างกำลังสอง (D ²)
14	4	11	8	64
15	3	12	9	81
16	3	12	9	81
17	6	12	6	36
18	3	12	9	81
19	5	11	6	36
20	5	11	6	36
รวม	85	227	146	1,098

จากตารางที่ 1 พบว่า จากการทดสอบความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมนิทานเป็นรายบุคคล เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่มีคะแนนความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสูงขึ้นหลัง

การจัดกิจกรรมนิทาน โดยผลต่างของคะแนนมากที่สุด คือ 9 คะแนน รองลงมา คือ 8 คะแนน และน้อยที่สุด คือ 6 คะแนน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมนิทาน

(N = 20)

กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
ก่อนการทดลอง	12	4.25	1.16
หลังการทดลอง	12	11.35	0.57

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัยโดยรวม ก่อนการทดลองเท่ากับ 4.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.16 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.35 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัยโดยรวม หลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่าการจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้น

ผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยแสดงพฤติกรรมความเข้าใจดังนี้

ความเข้าใจความปลอดภัยทางถนน การข้ามถนน พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการจัดกิจกรรมนิทานสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม เนื่องมาจากกิจกรรมนิทานที่เด็กได้ปฏิบัติ หลังจากฟังนิทานเด็กได้ปฏิบัติตามกิจกรรมสร้างสรรค์

ในขณะปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ (การปั้นและการวาด) ภาพตัวอย่างเหตุการณ์มีรายละเอียดค่อนข้างเยอะ ซึ่งทำให้เด็กบางคนไม่สามารถปั้นและวาดตามแบบได้ แต่สามารถเล่าเหตุการณ์จากผลงาน ความสำคัญ วิธีการปฏิบัติตน วิธีสวมใส่ได้อย่างถูกต้อง

ความเข้าใจความปลอดภัยทางถนน การปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการจัดกิจกรรมนิทานสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม จากในขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมหลังกิจกรรมเล่านิทาน เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์จำลองสัญญาณไฟจราจรจากแกนกระดาษทิชชู เด็กมีอิสระในการใช้วัสดุอุปกรณ์ และออกแบบผลงานให้มีความใกล้เคียงกับภาพในนิทานมากที่สุด และสามารถอธิบายความหมายของสีแดง สีเหลือง สีเขียว และบอกความสำคัญของสัญญาณไฟจราจรได้อย่างถูกต้องและกิจกรรมเคลื่อนไหวตามสัญญาณไฟจราจร เด็กได้สังเกตและเคลื่อนไหวร่างกายตามสีของสัญญาณไฟจราจรที่ปรากฏได้อย่างมั่นใจและคล่องแคล่ว

ความเข้าใจความปลอดภัยทางถนน การสวมหมวกกันน็อค พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการจัดกิจกรรมนิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม เนื่องมาจากการฟังนิทานและการปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ หลังจากฟังนิทาน ประติการดาหลายๆชิ้นการจำลองหมวกกันน็อค ตกแต่งหมวกกันน็อคเหมือนกับหมวกกันน็อคในนิทาน มีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงานโดยมีนิทานเป็นสิ่งที่ชี้นำทิศทางการสร้างผลงาน กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ เด็กได้ศึกษาสังเกต และลงมือกระทำด้วยตนเอง กล้าแสดงออกในบทบาทหรือหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมาย นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตนเองชื่นชอบ ในการถ่ายทอดเหตุการณ์เหมือนในนิทานที่ได้ฟังยังสามารถอธิบายได้ถึงสำคัญ และการสวมใส่หมวกกันน็อคที่ถูกต้อง

ความเข้าใจความปลอดภัยทางถนน การคาดเข็มขัดนิรภัย พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการจัดกิจกรรมนิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม เนื่องมาจากเด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง หลังจากฟังนิทาน สามารถอธิบายถึงความสำคัญและวิธีการคาดเข็มขัดนิรภัยได้อย่างถูกต้อง กิจกรรมบทบาทสมมติ ในกิจกรรมนี้เห็นถึงความเข้าใจของเด็กได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นจากที่เด็กได้มีโอกาสร่วมแสดงบทบาทสมมติ

ผลที่พบว่ากิจกรรมนิทานส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนมากขึ้นนั้นเป็นเพราะกิจกรรมนิทานเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง เด็กได้มีโอกาสคิด แสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Tuntipalacheewa (1998) ที่กล่าวว่านิทานเชื่อมโยงความคิด ประสบการณ์เก่า และประสบการณ์ใหม่ให้กับเด็กทำให้เด็กเข้าใจและจำเกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนนได้นาน

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมนิทานมีคะแนนทดสอบความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรได้รับการส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยตลอดเวลาขณะปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆ สามารถบูรณาการกับกิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสรี และกิจกรรมเกมการศึกษา

2. ควรสร้างความคุ้นเคยเพื่อให้เด็กไว้วางใจ และสาธิตการปฏิบัติกิจกรรมจนเด็กเข้าใจดี รวมทั้งการให้แรงเสริมทั้งทางกาย ทางคำพูดชมเชย และทางสิ่งของ เช่นการให้สติ๊กเกอร์ การให้กำลังใจ ให้เด็กมีความมั่นใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับเพื่อน

3. ควรใช้ภาพตัวอย่างที่มีรายละเอียดน้อยๆ เพื่อให้เด็กได้สร้างผลงานได้ง่ายมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยผลการจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัยด้านอื่น ๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น ความเข้าใจความปลอดภัยภายในบ้าน ความเข้าใจความปลอดภัยภายในห้องเรียน

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการจัดกิจกรรมนิทานกับกิจกรรมในรูปแบบอื่นๆ ที่มีผลต่อการส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อนำผลของการวิจัยมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมและการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไปในอนาคต

3. ควรมีการวิจัยกิจกรรมรูปแบบอื่นๆ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น การเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้แบบโครงการ

References

- Boonrintara, M. (2009). *The Effects of Storytelling with Picture Activity Provision on the Summarize Ability in Young Children*. Thesis. Curriculum and Teaching, Sukhothaihammathirat University. [in Thai]
- Department of Disaster Prevention and Mitigation, Minister of Interior. (2015). *Road Safety Manual*. Bangkok: Media Relation Division. [in Thai]
- Inkrungkao, W. (2007). *The Effects of Dharma Storytelling Activity Provision on Generosity of Young Children*. Master Degree thesis in Early Childhood Education, Faculty of Education, Kasetsart University. [in Thai]

Mima C., Green, J., Newell, C. Ayrton, R. & Walker J. 2008. *Child-Parent Interaction in Relation to Road Safety Education*. Leeds Centre for Health Promotion Research, Leeds Metropolitan University.

Muir, C., Devlin, A., Oxley, J., Kopinathan, C., J. Charlton. & S. Koppel. (2010). *Parents as Role Models in Road Safety*. Monash: Monash University, Accident Research Centre.

Tuntipalacheewa, K. (1998). *Storytelling*. *Early Childhood Education Journal*, 2(2), Bangkok: Adison Press Products. [in Thai]